

Enheten för Bredbandssamverkan
Jessica Johansson
08-678 55 53, 073-644 55 53
jessica.johansson@pts.se

PTS remissvar – Kommunutredningen

PTS har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Kommunutredningen. Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation. Remissvaret omfattar frågor inom myndighetens ansvarsområde.

Allmänna iakttagelser

Utredningen lyfter bland annat tre centrala utmaningar: tillgång till bredband, ekonomiska resurser och rekrytering av personer med rätt kompetens. För att en plats ska anses som attraktiv för invånare att bosätta sig på såväl som för att aktivt vilja stanna kvar i, lyfts bland annat bredbandsinfrastruktur som en förutsättning. PTS instämmer i utredningens resonemang om att en välutvecklad och tillgänglig bredbandsinfrastruktur utgör en viktig del för platsers lokala attraktivitet samt för att kunna tillhandahålla kommersiell och offentlig service gentemot invånarna – inte minst i gles- och landsbygd. Med hänsyn till avsaknad av statliga och lokala servicekontor i många gles- och landsbygder, vill PTS understryka betydelsen av en säker och tillförlitlig uppkoppling för att kunna tillgodogöra sig sådan service via digitala tekniker.

Vidare lyfter utredningen den svenska modellens framgångar med att möjliggöra tillgång till bredband för många hushåll och företag, där modellen beskrivs utgöra en kombination av marknadsstyrd bredbandsutbyggnad, statliga stödpengar och kommunala insatser. Här påpekas att bredbandsstödet har utformats på ett sätt som gör att det riskerar tillfalla kommersiellt attraktiva områden, istället för att underlätta bredbandsutbyggnad i områden som inte anses lönsamma av marknadsaktörerna. PTS vill här lyfta fram att myndigheten har fått i uppdrag av regeringen att vara ansvarig myndighet för ett nytt stöd för bredbandsutbyggnad under perioden 2020–2022. Syftet med bredbandsstödet är att verka för snabbt bredband i hela Sverige, särskilt i mer glest befolkade

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

områden. Stödet ämnar bidra till bredbandsutbyggnad i områden där kommersiell grund saknas för utbyggnad av marknadsaktörer.

Avseende en av de centrala utmaningar som utredningen lyfter (personer med rätt kompetens), reflekterar PTS över rådande pandemi och vårt nya sätt att arbeta, det vill säga på distans. Detta skulle eventuellt kunna göra att det på sikt blir lättare att rekrytera personal med rätt kompetens, som då kan bo på annat håll i landet och jobba på distans.

Vidare påpekar utredningen att utmaningarna nog är av strukturell karaktär, det vill säga att kommuner, i dess nuvarande form, har svårt att anpassa sig till en snabbt föränderlig omvärld. Utredningen belyser att det finns stora skillnader mellan kommuner avseende att kunna nyttja potentialen i digitala lösningar, där mindre kommuner ofta har sämre ekonomiska resurser samt möjligheter att rekrytera kompetens för att kunna nyttja digitala lösningar. PTS anser att det är tydligt att mindre kommuner med bristande resurser, på kort sikt, har svårt att tillvarata digitaliseringens möjligheter.

I utredningen lyfts digitalisering och andra kapacitetsstärkande åtgärder, såsom en nationell digital infrastruktur och tillgången till fast bredband som en förutsättning för kommunerna att tillvarata digitaliseringens möjligheter. PTS vill betona betydelsen av och tillgången till robust digital infrastruktur – fast och mobilt bredband samt mobil kommunikation med god täckning är en förutsättning för alla typer av verksamhet och vardagsliv, i tätort och glesbygd, för individer, företag och offentlig organisation – inte minst för en framgångsrik digitalisering av kommunal service och verksamhet. PTS vill understryka de tydliga skalfördelarna som digitaliseringen innebär.

Utredningens bedömning om att DIGG bör ges i uppdrag att stödja kommunernas digitaliseringsarbete (avsnitt 20.5.3)

Utredningen belyser i betänkandet frågan om stöd för kommunernas digitaliseringsarbete, där ett behov av att staten tar ett större ansvar för att stödja kommunerna konstateras. Utredningen gör därför bedömningen att Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) bör ges i uppdrag att stödja kommunernas digitaliseringsarbete. PTS bifaller utredningens bedömning men vill understryka att DIGG behöver mer resurser för att kunna stödja kommuner i deras digitaliseringsarbete, sett till myndighetens storlek och möjligheter samt det omfattande arbetet kommunerna står inför, avseende bland annat digital kompetens.

Utredningens förslag om utredning i frågan om behov av ändringar i speciallagstiftning om grundläggande infrastruktur för att underlätta samverkan mellan kommuner (avsnitt 20.6.2)

I utredningen lyfts samverkan inom verksamhetsområden med betydande investeringsbehov där bland annat grundläggande infrastruktur såsom bredband betonas. I detta sammanhang nämns PTS rapport *Kommuners roller på*

bredbandsmarknaden och undantag från den kommunala lokaliseringsprincipen¹, där utredningen lyfter PTS bedömning om att det finns skäl att införa ett undantag från lokaliseringsprincipen. Utredningen föreslår att regeringen tar initiativ till en utredning om huruvida det finns behov av ändringar i speciallagstiftning om grundläggande infrastruktur, för att underlätta samverkan mellan kommuner. Med hänsyn till regeringens vision om ett helt uppkopplat Sverige samt för att uppnå mål i den nationella bredbandsstrategin, vill PTS lyfta att behovet av samverkan inte nog kan understrykas inom detta område, varför PTS bifaller förslaget.

Utredningens förslag om stöd för strategisk planering i kommunerna för hållbar utveckling i alla delar av landet (avsnitt 20.6.3)

Utredningen belyser också att enskilda kommuners attraktivitet och förmåga att klara kompetensförsörjning och samhällsservice ofta är beroende av hur väl integrerad den är i ett större funktionellt sammanhang. Vidare betonar utredningen att en sådan utveckling innebär ett ökat behov av planering av bostäder, infrastruktur samt andra samhällsfunktioner utifrån ett funktionellt perspektiv, som många gånger sträcker sig utöver kommunernas geografiska yta. Utredningen föreslår därför att regeringen ger Tillväxtverket i uppdrag att i samverkan med Boverket, Trafikverket och regionerna, stödja i strategisk planering i kommunerna för hållbar utveckling i alla delar av landet. PTS bifaller utredningens förslag men vill i detta sammanhang också understryka betydelsen av att inkludera digital infrastruktur i en sådan strategisk planering, där de regionala bredbandskoordinatorerna är en viktig resurs i bland annat regionala planeringsprocesser för frågor gällande bredband.

Yttrandet har beslutats av generaldirektör Dan Sjöblom. I ärendets slutliga handläggning har även chefsjurist Karolina Asp, chef för kommunikationsavdelningen Kerstin Karlsson samt handläggaren Jessica Johansson (föredragande) deltagit.

¹ PTS-ER-2018:20.

Beslutat av: Dan Sjöblom